

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Pragmalingwistyka z leksykologią		9.0.6022	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	niestacjonarne (zaoczne)
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Izabela Olszewska; dr Marta Bieszk			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		20 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - studiowanie literatury przedmiotu;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - wykonanie pracy zaliczeniowej.	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Wykład: 20 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		niemiecki	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Wykład konwersatoryjny - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na ocenę w semestrze 5 na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • ocen cząstkowych uzyskanych za rozwiązywanie problemów, analizę przypadków na zajęciach – 30% • wyników pracy zaliczeniowej - 70% 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	obserwacja wypowiedzi studentów podczas wykładu konwersatoryjnego	praca zaliczeniowa	prace cząstkowe
Wiedza			
K_W01	+	+	
K_W03	+	+	
K_W06	+	+	
K_W08	+	+	
K_W11	+	+	
K_W14	+	+	
Umiejętności			
K_U01			+
K_U03			+
K_U05			+
K_U09			+
K_U10			+
Kompetencje społeczne			
K_K01	+	+	
K_K02	+	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie przedmiotu gramatyka opisowa

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie umożliwiającym osiągnięcie założonych efektów uczenia się

Cele kształcenia

Przyswojenie przez studentów zagadnień pragmatyki językowej oraz elementów leksykologii

Treści programowe

A. Problematyka wykładu:

Pragmatyka

Pragmatyka jako dyscyplina naukowa, historia myśli pragmatycznej, miejsce wśród innych dyscyplin językoznawczych. Podstawowe składniki sytuacji komunikacyjnej. Model aktu komunikacji i funkcje języka w ujęciu różnych językoznawców, m.in. Bühlera, Jakobsona. Językowe wykładniki poszczególnych funkcji w konkretnych tekstach. Znaczenie systemowe a znaczenie pragmatyczne wypowiedzi. Teoria aktów mowy - jej twórcy i główne założenia (Ch. Peirce, J. Searle). Trzy aspekty aktów mowy: lokucja, illokucja, perlokucja. Warunki udanego aktu mowy. Taksonomia aktów mowy K. Wagnera i G. Harrasa. Uwagi nt. terminologicznego zamętu w klasyfikacji aktów mowy. Językowe wykładniki illokucji, czasowniki performatywne. Bezpośrednie i pośrednie akty mowy.

Leksykologia

Pojęcie jednostki leksykalnej. Znaczenie wyrazu. Zakres i treść wyrazu. Typy znaczeń wyrazu. Barwa i zasięg jednostek leksykalnych. Wyrazy wartościujące. Słownictwo jako interpretacja świata. Relacje semantyczne między wyrazami: polisemia, homonimia, synonimia, antonimia. Warstwy słownictwa: archaizmy, neologizmy. Frazeologia: łączliwość wyrazów, istota i typologia związków frazeologicznych. Źródła frazeologii. Funkcjonowanie związków frazeologicznych w różnych odmianach polszczyzny. Leksykografia jako nauka o słownikach.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

- Austin, J.L.. How to do Things with Words. Oxford, 1962.
 Levinson, S. C, Pragmatics. Cambridge, 1985.
 Liedtke, F., Moderne Pragmatik. Tübingen, 2016.
 Liedtke, F., Tuchen, A. (red.): Handbuch Pragmatik. Stuttgart, 2018.
 Finkbeiner, R., Einführung in die Pragmatik. Darmstadt, 2015.
 Ernst, P., Pragmalinguistik. Berlin, New York, 2022.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

- Hollz, W. Einführung in die Pragmalinguistik. Kassel, 2001.
 Harras, Gisela et al., Handbuch deutscher Kommunikationsverben: Wörterbuch. Berlin, New York, 2004.
 Pohl, I., Semantik und Pragmatik - Schnittstellen. Frankfurt a.M., 2008.

Polenz, Peter von, Deutsche Satzsemantik. Berlin New York, 1988.
 Meibauer, J., Pragmatik. Eine Einführung. Tübingen, 2001.
 Wagner, Klaus Pragmatik der deutschen Sprache. Frankfurt a.M, 2001.

B. Literatura uzupełniająca

Radziszewska A., Pragmalingwistyczne wyznaczniki skuteczności komunikacyjnej tekstów reklamowych. Warszawa, 2015.
 Skudrzykowska A., Urban K., (red.): Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej. Kraków, Warszawa, 2000.
 Sikora, J., Sprechhandlungen im publizistischen Material der Danziger Neuesten Nachrichten. Frankfurt a.M, 2013.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01, K_W03, K_W06, K_W08, K_W11, K_W14
 K_U01, K_U03, K_U05, K_U09, K_U10
 K_K01, K_K02

Wiedza

K_W01, K_W03, K_W06, K_W08, K_W11, K_W14

Student:

- zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną pragmatyki językowej oraz rozumie jej znaczenie wśród nauk humanistycznych i w procesie kształtowania kultury (K_W01, K_W08);
- zna i rozumie terminologię językoznawczą z zakresu teorii aktów mownych w języku niemieckim (K_W03);
- ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu pragmatyki językowej i leksykologii (K_W06);
- zna i rozumie główne metody pragmalingwistycznej analizy i interpretacji tekstów kultury (K_W11);
- zdaje sobie sprawę z różnorodności funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji w języku niemieckim (K_W14).

Umiejętności

K_U01, K_U03, K_U05, K_U09, K_U10,

Student:

- wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z różnych źródeł pisanych i mówionych, potrafi je odpowiednio zinterpretować na płaszczyźnie pragmatycznej (K_U01);
- zna i potrafi korzystać z metod i narzędzi komunikacji językowej, opracowuje wyniki w zakresie pragmatyki językowej (K_U03);
- umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, korzystając z zaleceń i wskazówek prowadzącego (K_U05);
- potrafi dokonać interpretacji tekstów kultury z zastosowaniem typowych metod pragmalingwistycznych (K_U09);
- ma umiejętność merytorycznego uzasadniania formułowanych tez, potrafi krytycznie wykorzystać poglądy innych autorów (K_U10).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K02

Student:

- ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści (K_K01);
- potrafi ocenić, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta, nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc (K_K02).

Kontakt

izabela.olszewska@ug.edu.pl